

F. t. l. vedr. søloven og forskellige andre love

en og samme pantsætning give pant i skibet og i de til skibet hørende fiskerirettigheder. Hermed undgås den noget mere besværlige proces med både at skulle stifte pant i skibet gennem registrering af et pantebrev i Skibsregistret og gennem udstedelse af et løsepan-tebrev i fiskerirettigheder, der skal tinglyses i Person-bogen efter reglerne om pant i løsøre. Den foreslåede samlede registrering vil give en større gennemsigtig-hed for pantekreditorer, der får lettere adgang til at be-dømme, hvorledes et skib, der anvendes til erhvervs-mæssigt fiskeri, og de dertil hørende fiskerirettigheder er pantsat.

Efter forslaget vil fiskerirettigheder knyttet til ski-be, der er registreret i Skibsregistret, ikke længere kunne pantsættes efter reglerne i tinglysningslovens kapitel 7, ligesom der ikke længere vil kunne foreta-ges særskilt retsforfølgning i disse rettigheder. Pant-sætninger af og udlæg i sådanne fiskerirettigheder, som gyldigt er stiftet før de nye reglers ikrafttræden, bevarer dog deres gyldighed.

Den foreslåede ordning åbner mulighed for, at eje-ren af et fiskeskib kan sælge en fiskerirettighed med samtykke fra de rettighedshavere, der er registrerede på skibet. Eksempelvis kan ejeren med samtykke fra de registrerede rettighedshavere sælge en kvoteandel til ejeren af et andet fiskeskib.

Ordnningen giver endvidere mulighed for, at ejeren for en del af kalenderåret kan overdrage retten til at udnytte en fiskerirettighed. Denne adgang til i en be-grænset periode at overdrage udnyttelsen af fiskeriret-tigheden til en anden forudsætter ikke samtykke fra rettighedshaverne i skibet. Ejeren af fiskeskibe sikres herved en enkel og fleksibel måde, hvorpå de kan sik-re udnyttelse af de enkelte års fiskerirettigheder uden at skulle kontakte panthaverne i deres skibe.

Forslaget inddrager alene rettigheder over et regi-streret skib, hvor rettigheden er stiftet efter lovens ikrafttræden, da det er fundet afgørende at sikre, at der ikke sker et indgreb i ejerens mulighed for at dispone-re over værdier, som denne tidligere har kunnet dispo-nere over.

Visse kreditorer, som er med til at sikre skibets fort-satte drift, (f.eks. mandskabet, der har krav på hyre, men ikke har fået det), har under visse betingelser sø-pant for deres krav, jf. sølovens § 51. Søpant har en fortrinsstilling forud for de registrerede hæftelser, jf. sølovens § 52, stk. 1, og vil også have det efter lovænd-ringen.

De nye panteregler omfatter kun skibe, der kan op-tages i Skibsregistret, dvs. skibe med en bruttotonna-ge/bruttoregister-tonnage på 5 og derover, jf. sølovens

§§ 1 og 10. Det er ikke fundet nødvendigt at lade skibe med en bruttotonnage under 5 være omfattet af tilsvar-ende regler. Disse skibe kan i dag ikke optages i Skib-sregistret. Pant i skibet og det til skibet hørende tilbe-hør og fiskekvoter sker alene efter reglerne om pant i løsøre ved tinglysning i Personbogen. Der eksisterer således for disse skibe kun et og samme pant-sætningssystem i modsætning til, hvad der gælder for skibe med en bruttotonnage over 5. Desuden vurderes pantsætning af fiskerirettigheder, for så vidt angår disse små fartøjer, at være langt mindre relevant end for større skibe, som følge både af omfanget af fisker-irettigheder og af rettighedernes værdi.

2.4 Bjærgeløn

Bestemmelserne i sølovens kapitel 16 om bjærg-ning blev indført i 1996 og bygger i det væsentlige på 1989 Bjærgningskonventionen (International Con-vention on Salvage). Bestemmelsen i § 451, stk. 4, stammer imidlertid fra den tidligere sølov fra 1962, hvor forbuddet mod ved overenskomst at afvige re-glerne om skibsførerens og mandskabets lovfæstede ret til andel i bjærgelønnen blev indsat i den dav-ærende sølovs § 229, stk. 3. Indholdet af denne be-stemmelse svarer i det væsentlige til den nugældende bestemmelse i § 451, stk. 4, med enkelte sproglige ændringer.

1989 Bjærgningskonventionen opstiller ikke nær-mere regler om fordelingen af bjærgelønnen på det bjærgende fartøj, men lader det være op til den enkelte flagstat at fastsætte bestemmelser herom. Danmark er dermed ikke bundet af internationale regler ved fast-sættelsen af den indbyrdes aftale mellem rederen og mandskabet om bjærgeløn. Reglerne om bjærgeløn er imidlertid enslydende i de nordiske sølovsbestemmel-ser, og ændringer af de danske regler bør derfor tage hensyn til den nordiske retsenhed.

Siden 1962 er der sket en udvikling indenfor bjærg-ningsevne, som den oprindelige bestemmelse ikke tager højde for, heller ikke i sin nuværende ud-formning i § 451, stk. 4. Udviklingen af skibstyper har betydet, at en række forskellige skibe i dag kan ud-føre bjærgningsevne, selvom bjærgning ikke er den centrale del af skibenes arbejdsopgaver. Dette drejer sig typisk om forsyningskibe, vagtskibe og lig-nende, der ofte vil være konstruktionsmæssigt egnede til at udføre bjærgningsopgaver.

Den danske retspraksis på området er begrænset. Sø- og Handelsrettens dom af 22. januar 1990, ND 1990.97 (SøHa), omhandlede en bjærgningsoperation, der var foretaget af et forsynings-skib, der havde udstyr ombord til ankerhåndtering, flytning af borerigge og